

หลักการแห่งระบอบประชาธิปไตย

คำนำ

วารสารฉบับนี้ประกอบด้วยบทความ 21 เรื่องเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยที่เขียนโดยสำนักงานสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ

แม้เราจะเห็นคำว่า “ประชาธิปไตย” อย่างดาษดื่นในปัจจุบัน แต่การอธิบายความหมายของคำนี้อาจเป็นเรื่องท้าทาย บทความต่อไปนี้จะกล่าวถึงองค์ประกอบต่างๆ ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยแบ่งออกเป็นหัวข้อๆ แต่ละหัวข้อจะกล่าวถึงแนวคิดของนักทฤษฎีประชาธิปไตยและธรรมเนียมปฏิบัติต่างๆ ไปในสังคมเสรีซึ่งกำลังเจริญเติบโตภายใต้การปกครองแบบประชาธิปไตย

ท่านสามารถส่งคำถามหรือข้อคิดเห็นใดๆ เกี่ยวกับประชาธิปไตยมาได้

iiptcp@state.gov

ประชาธิปไตยคืออะไร

(What is Democracy?)

ประชาธิปไตยมาจากภาษากรีก คำว่า “Demos” แปลว่าประชาชน ในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนมีอำนาจเหนือฝ่ายนิติบัญญัติและรัฐบาล

แม้ว่าระบอบประชาธิปไตยทั่วโลกจะมีความแตกต่างกันไปไม่มากนักน้อย หากแต่ระบอบประชาธิปไตยก็มีหลักการและหลักปฏิบัติที่แตกต่างจากการปกครองในรูปแบบอื่นๆ อย่างชัดเจน

- ระบอบประชาธิปไตยเป็นรูปแบบการปกครองที่ประชาชนทุกคนเป็นผู้ใช้อำนาจและมีหน้าที่ที่ตนต้องรับผิดชอบ ไม่ว่าจะโดยตรง หรือ โดยผ่านตัวแทนที่ได้รับเลือกจากประชาชนอย่างเสรี
- ระบอบประชาธิปไตยประกอบไปด้วยหลักการและหลักปฏิบัติที่คุ้มครองเสรีภาพของมนุษย์ กล่าวได้ว่าระบอบประชาธิปไตยเป็นระบบที่ทำให้เสรีภาพกลายเป็นสถาบัน
- ระบอบประชาธิปไตยถือเสียงของคนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ควบคู่กับการคุ้มครองสิทธิของคนส่วนน้อย ประเทศประชาธิปไตยทุกประเทศเคารพเจตนารมณ์ของคนส่วนใหญ่ ในขณะเดียวกันก็ให้ความคุ้มครองสิทธิพื้นฐานของแต่ละบุคคลและคนส่วนน้อยด้วย
- ระบอบประชาธิปไตยคอยระวังไม่ให้รัฐบาลกลางมีอำนาจมากเกินไป และกระจายอำนาจลงสู่ระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น ด้วยความเชื่อที่ว่าประชาชนต้องสามารถเข้าถึงรัฐบาลท้องถิ่นได้ง่ายและตอบสนองประชาชนให้มากที่สุดที่จะเป็นไปได้
- ในระบอบประชาธิปไตย หนึ่งในหน้าที่หลักคือการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนพื้นฐาน เช่น เสรีภาพในการพูด และการนับถือศาสนา สิทธิในการได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงการคุ้มครองโอกาสของประชาชนในการจัดตั้งองค์กรและเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของสังคมอย่างเต็มที่ด้วย
- ในระบอบประชาธิปไตย มีการจัดการเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรมสำหรับประชาชนทุกคน หนึ่งระบอบประชาธิปไตยต้องไม่เป็นเพียงโฉมหน้าของเผด็จการ หรือมีพรรคใดพรรคหนึ่งที่อยู่เบื้องหลัง แต่ต้องเป็นการแข่งขันกันอย่างแท้จริง โดยได้รับการสนับสนุนจากประชาชน

- ในระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลต้องอยู่ภายใต้หลักนิติธรรม และต้องสร้างหลักประกันว่าประชาชนทุกคนจะได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย และสิทธิของประชาชนจะได้รับการคุ้มครองด้วยระบบกฎหมาย
- ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบที่มีความหลากหลาย สะท้อนให้เห็นมิติด้านการเมือง สังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ อนึ่งระบอบประชาธิปไตยเป็นระบบที่ตั้งอยู่บนหลักการ ไม่ใช่ธรรมเนียมปฏิบัติที่เหมือนกัน
- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยไม่เพียงจะมีสิทธิเท่านั้น หากยังมีหน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในระบบการเมือง ซึ่งจะให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของพวกเขา
- สังคมในระบอบประชาธิปไตยเป็นสังคมที่ยอมรับในความแตกต่าง การร่วมมือและการประนีประนอม ในระบอบประชาธิปไตยนั้น การจะได้มาซึ่งฉันทามติต้องอาศัยการประนีประนอม และบางครั้งก็ไม่ได้มาเสมอไป จากคำพูดของมหาตมะ คานธีที่ว่า “การขาดความอดกลั้นคือรูปแบบหนึ่งของความรุนแรง และเป็นอุปสรรคของการเจริญเติบโตของจิตวิญญาณประชาธิปไตย”

การถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์

การคุ้มครองสิทธิของคนส่วนน้อย

(Majority Rules,

Minority Rights)

หากมองอย่างผิวเผินแล้ว หลักการของการถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์และการคุ้มครองสิทธิของคนส่วนน้อย ดูมีความขัดแย้งกัน แต่แท้จริงแล้วหลักการนี้เปรียบได้กับสองเสาหลักที่ค้ำยันพื้นฐานของระบอบการปกครองที่เราเรียกว่าระบอบประชาธิปไตย

- การถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เป็นวิธีการในการจัดตั้งรัฐบาล และเป็นหลักในการตัดสินใจประเด็นสาธารณะต่างๆ แต่ไม่ใช่เป็นช่องทางสำหรับการกดขี่ ระบอบประชาธิปไตยไม่ได้ให้สิทธิแก่กลุ่มจัดตั้งกลุ่มใดไปคุกคามผู้อื่นฉันทัด กลุ่มเสียงข้างมากก็ไม่มีสิทธิพราดสิทธิและเสรีภาพพื้นฐานของคนส่วนน้อยหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งฉันทัด
- คนส่วนน้อย – ไม่ว่าจะเป็เพราะชาติพันธุ์ ความเชื่อทางศาสนา ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ระดับรายได้ หรืออาจเป็นเพียงผู้พ่ายแพ้ทางการเมือง หรือประเด็นความขัดแย้งทางการเมืองเท่านั้น ต่างได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน รัฐบาลหรือเสียงส่วนใหญ่ที่มาจาก การเลือกตั้งหรือการแต่งตั้งก็ตามไม่สามารถลิดรอนสิทธิดังกล่าวได้
- คนส่วนน้อยต้องเชื่อมั่นว่ารัฐบาลจะคุ้มครองสิทธิและความเป็นตัวตนของพวกเขาอย่างเต็มที่ เพราะเมื่อมีการคุ้มครองอย่างเต็มรูปแบบแล้ว พวกเขา ก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมและสร้างคุณประโยชน์ต่อสถาบันในระบอบประชาธิปไตยได้
- ในบรรดาสิทธิมนุษยชนพื้นฐานที่รัฐบาลประชาธิปไตยต้องปกป้อง ประกอบด้วยเสรีภาพในการพูดและการแสดงออก เสรีภาพทางศาสนาและความเชื่อ สิทธิในการได้รับความคุ้มครองตามกระบวนการตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน เสรีภาพในการจัดตั้งองค์กร พูดแสดงความคิดเห็น แสดงความไม่เห็นด้วย และเข้ามามีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างเต็มที่
- ในระบอบประชาธิปไตยนั้น การคุ้มครองสิทธิของคนส่วนน้อยเพื่อรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ธรรมเนียมปฏิบัติทางสังคม ความรู้สึกผิดชอบของแต่ละบุคคล และกิจกรรมทางศาสนา ถือเป็นหนึ่งในการกิจหลัก

- การยอมรับความแตกต่างในชาติพันธุ์และวัฒนธรรมที่ดูแปลกออกไปอาจเป็นหนึ่งในความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยต้องเผชิญ ความหลากหลายดังกล่าวนับได้ว่าเป็นสินทรัพย์ที่มีค่า ระบอบประชาธิปไตยจะมองว่าความแตกต่างทางเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และค่านิยมเหล่านี้เป็นเรื่องท้าทาย ซึ่งสามารถทำให้ระบอบประชาธิปไตยแข็งแกร่งและสมบูรณ์ขึ้น และไม่ถือว่าความแตกต่างเหล่านี้เป็นภัยคุกคามแต่อย่างใด
- ไม่มีคำตอบใดเพียงคำตอบเดียวสำหรับวิธีการแก้ปัญหาความแตกต่างทางความคิดเห็นและค่านิยมระหว่างคนกลุ่มน้อย แต่สิ่งที่เราทราบแน่นอนก็คือกระบวนการทางประชาธิปไตยที่ยอมรับในความแตกต่าง การถกเถียงอภิปราย และการประนีประนอมเท่านั้นที่จะทำให้สังคมที่เสรีสามารถตกลงกันได้และเป็นการตกลงที่ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์และคุ้มครองเสียงข้างน้อย

ความสัมพันธ์ระหว่างพลเรือน-กองทัพ

(Civil-Military Relations)

ประเด็นเรื่องสงครามและสันติภาพเป็นเรื่องใหญ่ที่สุดเท่าที่ชาติใดจะเผชิญ และในห้วงเวลาวิกฤตนั้น หลายประเทศหันไปหากองทัพให้ช่วยนำทาง

แต่เรื่องเช่นนี้จะไม่เกิดในประเทศประชาธิปไตย

ในระบอบประชาธิปไตย คำถามเรื่องสงครามและสันติภาพ หรือภัยคุกคามอื่นๆ ต่อความมั่นคงของชาติเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุดของสังคม ดังนั้นผู้ที่ต้องตอบปัญหานี้ได้ก็คือประชาชน ซึ่งดำเนินการผ่านตัวแทนที่พวกเขาเลือกตั้งขึ้นมา กองทัพในระบอบประชาธิปไตยจะรับใช้ประเทศชาติมากกว่าที่จะเป็นผู้นำประเทศ ผู้นำทางทหารให้คำแนะนำแก่ผู้นำที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาและปฏิบัติตามคำตัดสินใจของผู้นำเหล่านั้น เฉพาะผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนเท่านั้นที่มีอำนาจและหน้าที่ที่จะตัดสินใจอนาคตของประเทศ

แนวความคิดเรื่องการควบคุมโดยพลเรือน และอำนาจเหนือกองทัพนับเป็นหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย

- พลเรือนจำเป็นต้องนำพากองทัพของชาติ และตัดสินใจในประเด็นที่เกี่ยวกับการป้องกันประเทศ ไม่ใช่เพราะว่าพลเรือนฉลาดกว่าทหาร หากแต่เป็นเพราะพวกเขาเป็นตัวแทนที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนมาแล้ว ดังนั้นจึงมีหน้าที่ต้องตัดสินใจและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง
- กองทัพในระบอบประชาธิปไตยดำรงอยู่เพื่อปกป้องประเทศชาติและเสรีภาพของประชาชน กองทัพไม่ได้มีหน้าที่เป็นตัวแทน หรือสนับสนุนแนวคิดทางการเมือง หรือแนวคิดของกลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มทางสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะ กองทัพต้องจงรักภักดีต่ออุดมการณ์ของชาติ ต้องเคารพในหลักนิติธรรม และหลักการของระบอบประชาธิปไตย
- การควบคุมโดยพลเรือนเป็นการสร้างหลักประกันว่าค่านิยม สถาบันและนโยบายของประเทศต้องเป็นสิ่งที่ประชาชนเป็นผู้เลือก ไม่ใช่กองทัพ วัตถุประสงค์ของกองทัพคือการปกป้องสังคมมากกว่าชี้นำสังคม

- รัฐบาลประชาธิปไตยมองเห็นคุณค่าของความเชี่ยวชาญและคำแนะนำของทหารอาชีพเมื่อต้องตัดสินใจในระดับนโยบาย เกี่ยวกับการป้องกันและการรักษาความมั่นคงของประเทศ ข้าราชการพลเรือนต้องฟังพาทองทัพบกในเรื่องคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทางทหารและการนำมติของรัฐบาลมาปฏิบัติ ผู้นำพลเรือนที่มาจากการเลือกตั้งเท่านั้นที่มีสิทธิตัดสินใจขั้นสุดท้ายในเรื่องนโยบายได้ ซึ่งกองทัพจะรับไปปฏิบัติตามขอบเขตอำนาจของกองทัพ
- ผู้นำทางทหารอาจเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และเท่าเทียมในด้านการเมืองเช่นเดียวกับประชาชนธรรมดาทั่วไป แต่ในฐานะผู้ออกเสียงคนหนึ่งเท่านั้น อนึ่งทหารต้องลาออกจากราชการเสียก่อนที่จะเข้ามาเล่นการเมือง กองทัพต้องแยกออกจากการเมือง กองทัพปรับใช้ประเทศชาติด้วยความเป็นกลาง และมีหน้าที่ปกป้องคุ้มครองสังคม
- ที่สุดแล้วการควบคุมกองทัพโดยพลเรือนช่วยประกันว่าการป้องกันประเทศและประเด็นด้านความมั่นคงจะไม่บั่นทอนค่านิยมพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตยที่ยึดเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์และรักษาสิทธิของเสียงข้างน้อย เสรีภาพในการพูด การนับถือศาสนาและสิทธิตามกฎหมายของประชาชน ผู้นำทางการเมืองทุกคนมีหน้าที่ทำให้การควบคุมกองทัพโดยพลเรือนมีความแข็งแกร่ง และกองทัพมีหน้าที่ต้องเชื่อฟังคำสั่งของผู้มีอำนาจที่เป็นพลเรือน

พรรคการเมือง

(Political Parties)

เพื่อปกป้องและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในระดับบุคคล ประชาชนในระบบประชาธิปไตยต้องทำงานร่วมกันในการกำหนดรูปแบบรัฐบาลที่พวกเขาเลือกขึ้นมา และช่องทางหลักที่จะทำเช่นนั้นก็คือพรรคการเมือง

- พรรคการเมืองเป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจ และเชื่อมโยงประชาชนเข้ากับรัฐบาลของตน พรรคการเมืองรับสมัครสมาชิกและรณรงค์ให้ประชาชนไปเลือกผู้สมัครพรรคให้เป็นตัวแทนของประชาชน และรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้นำรัฐบาล
- พรรคการเมืองเสียงข้างมาก (หรือพรรคที่ได้รับเลือกให้มีสิทธิในการควบคุมหน่วยงานของรัฐบาล) มีหน้าที่ผลักดันนโยบายและโครงการต่างๆ ให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ส่วนพรรคฝ่ายค้านก็มีสิทธิอันชอบธรรมในการวิพากษ์วิจารณ์ความเห็นด้านนโยบายของพรรคเสียงข้างมากและนำเสนอแนวทางของตนเอง
- พรรคการเมืองนับเป็นช่องทางให้นักการเมืองต้องรับผิดชอบต่อประชาชนสำหรับการทำงานของตนในรัฐบาล
- พรรคการเมืองในระบบประชาธิปไตยเชื่อมั่นในหลักการของระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น พรรคจึงให้ความเคารพและตระหนักถึงอำนาจของรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง แม้ว่าหัวหน้าพรรคของตนจะไม่ได้เป็นรัฐบาลก็ตาม
- เฉกเช่นกับระบอบประชาธิปไตยทั่วไป สมาชิกของพรรคการเมืองต่างๆ สะท้อนสภาพความหลากหลายของวัฒนธรรมที่เติบโตขึ้นมา พรรคการเมืองบางพรรคก็มีขนาดเล็กและเกิดขึ้นจากความเชื่อทางการเมือง บางพรรคอาจตั้งขึ้นมาเพราะมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือมีภูมิหลังร่วมกัน นอกจากนี้ยังมีพรรคการเมืองบางประเภทที่เกิดจากรวมตัวกันอย่างหลวมๆ ของประชาชนกลุ่มต่างๆ มารวมตัวกันเมื่อมีการเลือกตั้งเกิดขึ้น
- พรรคการเมืองในระบบประชาธิปไตยทุกพรรค ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มเล็กๆ หรือกลุ่มแนวร่วมขนาดใหญ่ระดับประเทศ ต่างมีค่านิยมร่วมกันคือการยอมรับความแตกต่างและการประนีประนอม พวกเขาทราบดีว่าการรวมตัวเป็นพันธมิตร และการร่วมมือกับผู้นำและองค์กรทางการเมืองอื่นๆ เท่านั้นที่จะทำให้พวกเขาดำรงบทบาทผู้นำและสามารถพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วมกัน ซึ่งจะทำให้พวกเขาได้รับการสนับสนุนจากประชาชนทั้งประเทศในที่สุด

- พรรคการเมืองในระบบประชาธิปไตยต่างตระหนักว่าแนวความคิดทางการเมืองอาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และนั่นทามติอาจเกิดขึ้นได้จากการปะทะกันทางความคิดและค่านิยมในการถกเถียงที่สันติและเสรี
- การเป็นพรรคฝ่ายค้านที่ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่เป็นหัวใจของระบบประชาธิปไตย หรืออีกนัยหนึ่งก็คือทุกฝ่ายที่มีความแตกต่างทางการเมือง ไม่ว่าจะความแตกต่างนั้นจะรุนแรงเพียงใดต่างมีค่านิยมประชาธิปไตยร่วมกัน นั่นคือเสรีภาพในการพูด การนับถือศาสนา และการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน พรรคการเมืองที่แพ้เลือกตั้งจะสวมบทบาทฝ่ายค้านด้วยความเชื่อมั่นที่ว่าระบบการเมืองจะยังคงปกป้องสิทธิเสรีภาพในการรวมตัวและแสดงความคิดเห็น และเมื่อถึงเวลา พรรคฝ่ายค้านก็จะมีโอกาสตรงกันเพื่อเสนอแนวคิดของตนเองและเพื่อขอคะแนนเสียงจากประชาชนได้อีก
- ในระบบประชาธิปไตยนั้น การต่อสู้ดิ้นรนระหว่างพรรคการเมืองไม่ใช่การดิ้นรนเพื่ออยู่รอด หากแต่เป็นการแข่งขันเพื่อรับใช้ประชาชน

หน้าที่ของพลเมือง

(Citizen Responsibilities)

รัฐบาลประชาธิปไตยแตกต่างจากรัฐบาลเผด็จการตรงที่รัฐบาลประชาธิปไตยดำรงอยู่เพื่อรับใช้ประชาชน และประชาชนในระบอบประชาธิปไตยเองก็ยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎและหน้าที่ที่ใช้ปกครองตน ระบอบประชาธิปไตยให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน รวมทั้งสิทธิที่จะไม่เห็นด้วยและวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล

การเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยหมายถึงการมีส่วนร่วม การเป็นพลเมืองดี และแม้กระทั่งความอดทน

- พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตระหนักเป็นอย่างดีว่า พวกเขาไม่ได้มีเพียงสิทธิเท่านั้น แต่ ยังต้องมีความรับผิดชอบด้วย พวกเขาทราบว่าระบอบประชาธิปไตยต้องการเวลาและการทำงานอย่างหนัก - รัฐบาลของประชาชนต้องการการตรวจสอบและการสนับสนุนจากประชาชนตลอดเวลา
- ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยของบางประเทศ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนหมายถึง การที่ประชาชนต้องทำหน้าที่เป็นลูกขุน หรือเป็นทหาร หรือให้บริการด้านพลเรือนเป็น ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ส่วนหน้าที่พลเมืองอื่นๆ ที่เด่นๆ และเหมือนกันหมดในประเทศ ประชาธิปไตยมีอาทิ การเคารพกฎหมาย การจ่ายภาษีอย่างตรงไปตรงมา การยอมรับอำนาจของรัฐบาลที่ชนะการเลือกตั้ง รวมทั้งการเคารพในสิทธิของผู้ที่มีความเห็นแตกต่าง
- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยทราบว่าพวกเขาจะต้องมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่อสังคม ถ้าพวกเขาต้องการได้รับประโยชน์จากการที่สิทธิของพวกเขาได้รับการคุ้มครอง
- คำพูดที่ติดปากในสังคมเสรีคือ ประชาชนเป็นอย่างไร รัฐบาลก็เป็นอย่างนั้น เพื่อให้ระบอบประชาธิปไตยประสบความสำเร็จ ประชาชนต้องแสดงออกด้วย ไม่ใช่แค่เฉย เพราะประชาชนทราบว่าความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของรัฐบาลนั้นเป็นความรับผิดชอบของประชาชนนั่นเอง ไม่ใช่ของผู้อื่น ในทางกลับกันเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องทราบว่าประชาชนทุกคนต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน และต้องไม่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงเกิดขึ้นในระบอบประชาธิปไตย

- ในระบอบประชาธิปไตยหากประชาชนไม่พอใจในผู้นำ ก็สามารถจัดการประท้วงอย่างสันติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือเมื่อมีการเลือกตั้งก็มีสิทธิออกเสียงไม่เลือกตั้งผู้นำคนเดิมได้
- ระบอบประชาธิปไตยต้องการอะไรจากประชาชนมากกว่าการไปเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ระบอบประชาธิปไตยต้องการทั้งเวลาและความใส่ใจจากประชาชนส่วนใหญ่ ที่ในทางกลับกันก็ต้องการให้รัฐบาลคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของพวกเขา
- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยเข้าร่วมพรรคการเมือง และมีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงเพื่อสนับสนุนนักการเมืองของตน โดยยอมรับความจริงว่าโอกาสที่พรรคการเมืองของตนจะ ไม่ได้รับเลือก หรือได้ตั้งรัฐบาลนั้นก็ยังมี
- ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งหรือได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางราชการ
- ประชาชนสามารถแสดงความเห็นต่อประเด็นปัญหาในระดับท้องถิ่นและระดับชาติได้ผ่านทางสื่อที่เป็นเสรี
- ประชาชนสามารถเข้าร่วมสหภาพแรงงาน กลุ่มชุมชน และสมาคมธุรกิจได้
- ประชาชนสามารถเข้าร่วมงานกับองค์กรอาสาสมัครเอกชนที่ตรงกับความสนใจของตน ไม่ว่าจะเป็นองค์กรเกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อย การศึกษา กีฬา ศิลปะ วรรณกรรม การปรับปรุงย่านที่อยู่อาศัย การแลกเปลี่ยนนักเรียนระหว่างประเทศ หรือกิจกรรมอื่นๆ อีกนับร้อยประเภท
- กลุ่มทั้งหมดนี้ – ไม่ว่าจะมีความใกล้ชิดหรือห่างเหินจากรัฐบาลเพียงใดก็ตาม ล้วนแล้วแต่มีส่วนส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งสิ้น

เสรีภาพของสื่อ

(A Free Press)

ในระบอบประชาธิปไตยนั้น สื่อควรดำเนินการโดยอิสระจากการควบคุมของรัฐบาล ในรัฐบาลตามระบอบประชาธิปไตยนั้น จะต้องไม่มีกระทรวงข่าวสารเพื่อกำกับดูแลเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ หรือกิจกรรมของนักหนังสือพิมพ์ หรือกำหนดเงื่อนไขว่านักหนังสือพิมพ์จะต้องถูกตรวจสอบโดยรัฐ หรือบังคับให้นักหนังสือพิมพ์ต้องเข้าร่วมสหภาพแรงงานที่ควบคุมโดยรัฐบาล

- หนังสือพิมพ์ที่มีความเสรีทำให้ประชาชนได้รับข่าวสาร ทำให้ผู้นำประเทศต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตน และยังเป็นเวทีแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เป็นปัญหาทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
- ระบอบประชาธิปไตยส่งเสริมให้สื่อมีเสรีภาพ ระบบตุลาการที่มีอิสระและประชาสังคมภายใต้หลักนิติธรรม และเสรีภาพในการพูดล้วนมีส่วนส่งเสริมเสรีภาพของสื่อ หนึ่งสื่อที่มีเสรีภาพต้องได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายด้วย
- ในระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ดังนั้นประชาชนจึงคาดหวังว่ารัฐจะแจ้งผลการตัดสินใจใดๆให้ตนทราบ และสื่อก็ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับ “สิทธิในการรับรู้ข่าวสาร” โดยทำหน้าที่เสมือนสุนัขเฝ้าบ้าน ช่วยให้ประชาชนสามารถควบคุมรัฐให้ทำงานอย่างโปร่งใสได้ รวมทั้งยังสามารถตั้งคำถามต่อนโยบายของรัฐได้ รัฐบาลประชาธิปไตยให้สิทธิแก่สื่อในการเข้าถึงการประชุมและเอกสารของรัฐ โดยรัฐจะไม่กำหนดกฎเกณฑ์ไว้ล่วงหน้าว่าสื่อจะพูดหรือเขียนอะไรได้บ้าง
- ตัวสื่อเองก็ต้องทำงานอย่างมีความรับผิดชอบเช่นกัน และต้องตอบคำร้องเรียนเกี่ยวกับการรายงานข่าวของตนซึ่งมีผู้ร้องเรียนผ่านทางสมาคมวิชาชีพ คณะกรรมการสื่อ และผู้ตรวจสอบในองค์กรของตน รวมทั้งต้องรับผิดชอบต่อการเสนอข่าวของตน
- ระบอบประชาธิปไตยต้องการให้ประชาชนเลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง เพื่อให้ประชาชนเชื่อถือสื่อ นักหนังสือพิมพ์ต้องรายงานข่าวบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง โดยใช้แหล่งข่าวและข้อมูลที่เชื่อถือได้ หนึ่งการลอกข่าวและการรายงานข่าวไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของสื่อย่อมทำให้สังคมลดระดับความน่าเชื่อถือในตัวสื่อลง

- สื่อควรตั้งกองบรรณาธิการของตน ที่เป็นอิสระจากการควบคุมของรัฐ เพื่อแยกหน้าที่ในการรวบรวมและเผยแพร่ข่าวสารออกจากกองบรรณาธิการ
- สื่อต้องไม่โอนอ่อนตามความเห็นของคนส่วนใหญ่ สื่อควรมุ่งแสวงหาความจริงเท่านั้น และต้องพยายามเข้าถึงความจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อนึ่งระบอบประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้สื่อเก็บข้อมูลและรายงานข่าวโดยไม่ต้องเกรงกลัวใคร หรือต้องเอาใจรัฐบาล
- ระบอบประชาธิปไตยส่งเสริมการต่อสู้อันไม่จบสิ้นระหว่างสิทธิสองประการ นั่นคือหน้าที่ของรัฐในการรักษาความมั่นคงของชาติ และสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของประชาชน โดยขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของสื่อในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร บางครั้ง รัฐบาลก็จำเป็นต้องจำกัดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลที่รัฐพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ไม่เหมาะให้คนทั่วไปได้รับรู้ แต่นักหนังสือพิมพ์ในระบอบประชาธิปไตยก็มีเหตุผลเพียงพอที่จะตามล่าข้อมูลเหล่านั้น

ระบอบสหพันธรัฐ

(Federalism)

เมื่อประชาชนกลุ่มต่างๆที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นภาษา ศาสนา ความเชื่อ หรือวัฒนธรรม – เลือกที่จะมาอยู่อาศัยร่วมกันภายใต้รัฐธรรมนูญ พวกเขาคาดหวังว่าจะมีสิทธิในการปกครองตนเองในท้องถิ่นในระดับหนึ่ง และมีโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมที่เท่าเทียมกัน ระบอบสหพันธรัฐหรือระบอบของการแบ่งปันอำนาจในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ที่มาจาก การเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้กำหนดและบริหารนโยบายที่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและภูมิภาค โดยเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะทำงานร่วมกับรัฐบาลระดับชาติ และทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ด้วยตนเองในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่ประเทศชาติเผชิญอยู่

- ระบอบสหพันธรัฐเป็นระบบที่มีการแบ่งปันอำนาจ และการตัดสินใจระหว่างรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้งเสรีอย่างน้อยสองกลุ่มขึ้นไป โดยรัฐบาลทั้งสองกลุ่มจะมีอำนาจเหนือกลุ่มคนกลุ่มเดียวกัน ที่อาศัยอยู่ในเขตเดียวกัน ระบอบสหพันธรัฐให้อำนาจและปกป้องขีดความสามารถในการตัดสินใจ ซึ่งผลที่ออกมาจะเป็นที่รับรู้เกือบในทันที ทั้งในระดับชุมชนท้องถิ่นและในระดับสูงคือรัฐบาล

- ระบอบสหพันธรัฐส่งเสริมให้รัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อประชาชนและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้รัฐบาลท้องถิ่นกำหนดทิศทางและบริหารนโยบายได้

- รัฐธรรมนูญสนับสนุนให้ระบอบสหพันธรัฐมีความเข้มแข็ง โดยการให้อำนาจและกำหนดขอบเขตการแบ่งปันอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐบาลแต่ละระดับ
- โดยทั่วไปในขณะที่รัฐบาลท้องถิ่นควรตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น หากแต่บางเรื่องควรยกให้เป็นหน้าที่ของรัฐบาลกลางจะดีที่สุด อันได้แก่การป้องกันประเทศ การทำสัญญากับนานาชาติ งบประมาณของรัฐบาลกลาง และการไปรษณีย์

- กฎหมายท้องถิ่นที่สะท้อนทางเลือกของชุมชนได้แก่ ตำรวจ ดับเพลิง การบริหารการศึกษา สาธารณสุข และการกำหนดระเบียบการก่อสร้างมักกำหนดขึ้นและบริหารโดยท้องถิ่น
- ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลหมายความว่ารัฐบาลระดับต่างๆ (ระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น) จะทำงานร่วมกันเมื่อประเด็นเกี่ยวกับอำนาจทางกฎหมาย ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันแก้ปัญหา รัฐบาลกลางมักเป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างภูมิภาค
- ในประเทศที่มีขนาดใหญ่และมีเศรษฐกิจหลากหลาย รัฐบาลกลางอาจเป็นผู้แก้ปัญหา ช่องว่างของรายได้และสวัสดิการสังคมระหว่างแต่ละภูมิภาค โดยการกระจายรายได้จากภาษี
- ระบอบสหพันธรัฐเป็นระบบที่เปิดกว้าง ประชาชนสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งในทุก ระดับของรัฐบาล โดยระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาคมักมีตำแหน่งที่เปิดรับมากที่สุดและ ให้ออกาสประชาชนได้เข้ามาพัฒนาชุมชนของตนเองมากที่สุด
- ระบอบสหพันธรัฐเปิดโอกาสมากมายให้พรรคการเมืองได้รับใช้ประชาชนในเขตของตน แม้บางพรรคการเมืองจะไม่ได้เสียงข้างมากในสภานิติบัญญัติหรือฝ่ายบริหารของประเทศ แต่ก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาคได้

หลักนิติธรรม

(The Rule of Law)

เกือบตลอดช่วงประวัติศาสตร์ของมนุษยชาตินั้น ผู้ปกครองและกฎหมายคือสิ่งเดียวกัน อีกนัยหนึ่งก็คือกฎหมายเป็นเพียงเจตจำนงของผู้ปกครองนั่นเอง ก้าวแรกที่นำพามนุษยชาติให้หลุดพ้นจากการกดขี่ดังกล่าวก็คือ แนวความคิดเรื่องหลักนิติธรรม รวมทั้งแนวคิดที่ว่าผู้ปกครองก็ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายและปกครองประเทศอย่างมีคุณธรรมด้วยวิถีทางของกฎหมาย ระบอบประชาธิปไตยไปไกลกว่านั้นด้วยการสถาปนาหลักนิติธรรม แม้ว่าไม่มีประเทศใดหรือระบอบการปกครองใดในโลกที่ปราศจากซึ่งปัญหา แต่หลักนิติธรรมจะทำหน้าที่ปกป้องสิทธิพื้นฐานด้านการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ และเตือนเราว่าระบบทรราชย์และภาวะไร้ชื่อแป๊ะไม่ใช่ทางเลือกเพียงประการเดียวของมนุษยชาติ

- หลักนิติธรรมหมายความว่าไม่มีบุคคลใด ประธานาธิบดี หรือประชาชนคนใดอยู่เหนือกฎหมาย รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยใช้อำนาจของตนผ่านทางกฎหมายและต้องอยู่ภายใต้กฎหมายเช่นกัน
- กฎหมายควรแสดงเจตจำนงของประชาชน มิใช่ของกษัตริย์ เผด็จการ ทหาร ผู้นำทางศาสนา หรือพรรคการเมืองที่ตั้งกันขึ้นมาเอง
- ดังนั้น ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจึงเต็มใจเชื่อฟังกฎหมายของประเทศ เพราะพวกเขาอยู่ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เช่นกัน ความยุติธรรมเกิดขึ้นได้เมื่อกฎหมายถูกกำหนดขึ้นโดยคนที่ต้องเคารพกฎหมายนั้นด้วย
- ภายใต้หลักนิติธรรมที่แข็งแกร่งนั้น ระบบศาลที่เข้มแข็งและเป็นอิสระควรมีอำนาจทรัพยากร และเกียรติภูมิมากพอที่จะควบคุมเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้กระทั่งผู้นำระดับสูงให้อยู่ภายใต้กฎหมายและระเบียบต่างๆ ได้
- ด้วยเหตุนี้ ผู้พิพากษาจึงควรผ่านการศึกษอบรมอย่างดีเยี่ยม มีความเป็นมืออาชีพ เป็นอิสระและเป็นกลาง เพื่อดำรงบทบาทที่จำเป็นในระบบกฎหมายและการเมือง ผู้พิพากษาจะต้องยึดมั่นในหลักการของระบอบประชาธิปไตย

- กฎหมายของระบอบประชาธิปไตยต้องมีทรัพยากรรองรับหลายรูปแบบเช่นรัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษร กฎหมาย กฎระเบียบ การสอนศาสนาและจริยธรรม การปฏิบัติตามประเพณีและวัฒนธรรม ไม่ว่าจะมามีที่มาอย่างไร กฎหมายควรปกป้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนดังนี้
 - ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าประชาชนทุกคนจะต้องได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน ภายใต้กฎหมาย ดังนั้นกฎหมายจึงไม่มีผลบังคับใช้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่งเป็นการเฉพาะ
 - ประชาชนต้องไม่ถูกจับกุม ถูกตรวจค้นบ้าน หรือถูกยึดทรัพย์สินโดยพลการ
 - ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ามีความผิดทางอาญามีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างรวดเร็ว พร้อมกับได้รับโอกาสในการเผชิญหน้าและซักถามฝ่ายโจทก์ และเมื่อถูกตัดสินว่ากระทำผิด จะต้องไม่ถูกทำโทษด้วยวิธีการที่โหดร้ายหรือผิดปกติ
 - ประชาชนต้องไม่ถูกบังคับให้ให้การที่เป็นการกล่าวโทษต่อตนเอง หลักการนี้ช่วยปกป้องประชาชนจากการถูกบังคับ การถูกทารุณ หรือการถูกทรมาน และลดโอกาสที่ตำรวจจะใช้วิธีการดังกล่าว

สิทธิมนุษยชน

(Human Rights)

มนุษย์ทุกคนเกิดมาเท่าเทียมกัน สิทธิมนุษยชนให้อำนาจประชาชนได้ใช้ชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี รัฐบาลไม่ใช่ผู้ที่มอบสิทธิดังกล่าว แต่เป็นผู้ที่ต้องคุ้มครองสิทธิ นั้น เสรีภาพซึ่งอยู่บนรากฐานของความยุติธรรม ความอดกลั้น ศักดิ์ศรีและความเคารพซึ่งกันและกัน ไม่ว่าประชาชนผู้นั้นจะมีชาติพันธุ์ ศาสนา สังกัดพรรคการเมือง หรือมีจุดยืนทางสังคมอย่างไร เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธินี้ ในขณะที่ระบอบเผด็จการปฏิเสธสิทธิมนุษยชน สังคมที่เสรีกลับพยายามต่อไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธินี้

สิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่มีความเชื่อมโยงกันและแยกกันไม่ได้ สิทธิมนุษยชนครอบคลุมวิถีชีวิตของมนุษย์ในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ สิทธิมนุษยชนที่ยอมรับกันทั่วไปได้แก่

- ประชาชนทุกคนควรมีสิทธิแสดงความคิดเห็นทั้งเป็นแบบส่วนตัวหรือในที่ชุมนุมอย่างสันติ สังคมเสรีทำให้เกิด “ตลาดเสรีทางความคิด” ที่ซึ่งประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ได้
- ประชาชนทุกคนควรมีสิทธิในการปกครอง รัฐบาลควรสร้างกฎหมายที่ปกป้องสิทธิมนุษยชน ในขณะที่ระบบตุลาการก็บังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างเท่าเทียมกันกับประชาชนทุกหมู่เหล่า
- เสรีภาพจากการถูกจับกุม หน่วงเหนี่ยว และทรมาน โดยพลการ ไม่ว่าบุคคลนั้นๆ จะเป็นศัตรูของพรรครัฐบาล เป็นชนกลุ่มน้อย หรือแม้กระทั่งอาชญากรทั่วไป ถือเป็นสิทธิมนุษยชนพื้นฐาน ดำรงไว้ให้ความเคารพต่อประชาชนทุกคนเมื่อต้องบังคับใช้กฎหมายกับประชาชน
- ในประเทศที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มศาสนาที่เป็นชนกลุ่มน้อยควรมีอิสระที่จะใช้ภาษาของตน และรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของตนไว้ โดยไม่ต้องกลัวจะถูกกล่าวโทษโดยคนส่วนใหญ่ รัฐบาลควรเคารพสิทธิมนุษยชนของชนกลุ่มน้อย ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเคารพเจตนารมณ์ของคนกลุ่มใหญ่ด้วย
- ประชาชนทุกคนควรมีโอกาสทำงาน ทำมาหากินและเลี้ยงดูครอบครัว

- เด็กต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ และควรได้รับการศึกษาระดับประถมเป็นอย่างน้อย รวมทั้งได้รับโภชนาการและสุขอนามัยที่เหมาะสม
- เพื่อดำรงรักษาสิทธิมนุษยชน ประชาชนในสังคมเสรีต้องรู้จักเฝ้าระวัง การที่ประชาชนทำหน้าที่ของตนผ่านกิจกรรมหลายรูปแบบ ทำให้รัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของคนประเทศในสังคมเสรีต้องพยายามคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ด้วยการทำสนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

อำนาจบริหาร

(Executive Power)

ผู้นำของรัฐบาลประชาธิปไตยปกครองประเทศโดยได้รับความเห็นชอบจากประชาชนของตน ผู้นำเหล่านี้มิได้มีอำนาจเพียงเพราะว่าพวกเขาควบคุมกองทัพหรือความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่เป็นเพราะพวกเขาเคารพขอบเขตอำนาจของพวกเขาที่ได้รับมอบจากประชาชนในการเลือกตั้งที่เสรีและเป็นธรรม

- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยมอบอำนาจให้ผู้นำของพวกเขาตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ในระบอบประชาธิปไตยที่มีรัฐธรรมนูญนั้น อำนาจถูกแบ่งออกเป็นอำนาจนิติบัญญัติหรืออำนาจในการบัญญัติกฎหมาย อำนาจบริหารหรืออำนาจที่ใช้ในการบังคับใช้กฎหมายและบริหารประเทศ ส่วนอำนาจตุลาการเป็นอิสระจากอำนาจอื่นๆ
- ผู้นำในระบอบประชาธิปไตยจะไม่ใช่เผด็จการ หรือ “ประธานาธิบดีตลอดชีวิต” พวกเขาจะเข้ามาทำหน้าที่เป็นระยะเวลาหนึ่ง และต้องยอมรับผลการเลือกตั้งที่เสรี แม้ว่าจะหมายถึงการสูญเสียอำนาจในการเป็นรัฐบาลก็ตาม
- ในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐธรรมนูญนั้น อำนาจบริหารถูกจำกัดด้วยวิธีการสามแบบ วิธีการแรกคือระบบการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจที่แยกอำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติและอำนาจตุลาการออกจากกัน วิธีการที่สองคือระบบสหพันธรัฐ ซึ่งแบ่งแยกอำนาจระหว่างรัฐบาลกลางกับรัฐบาลระดับรัฐและระดับท้องถิ่น และวิธีการที่สามคือการมีรัฐธรรมนูญรับประกันสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน
- ในระดับชาตินั้น อำนาจของผู้บริหารถูกจำกัดโดยอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติที่ได้รับมอบอำนาจตามรัฐธรรมนูญ และฝ่ายตุลาการที่เป็นอิสระ
- อำนาจบริหารในระบอบประชาธิปไตยยุคใหม่มีอยู่สองระบบคือระบบรัฐสภา หรือระบบประธานาธิบดี
- ในระบบรัฐสภานั้น พรรคการเมืองที่ได้เสียงข้างมากจะทำหน้าที่ตั้งรัฐบาลเพื่อบริหารราชการ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำฝ่ายบริหาร

- ในระบบรัฐสภานั้น ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารมิได้เป็นอิสระจากกันอย่างเด็ดขาด เนื่องจากนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีมาจากสภานั้นเอง ในระบบนี้ฝ่ายค้านจะทำหน้าที่เป็นผู้จำกัด หรือตรวจสอบอำนาจของฝ่ายบริหาร
- ในระบบประธานาธิบดี ประธานาธิบดีได้รับการเลือกตั้งต่างหากจากสมาชิกสภานิติบัญญัติ
- ในระบบประธานาธิบดีนั้น ทั้งประธานาธิบดีและฝ่ายนิติบัญญัติต่างมีฐานอำนาจและเขตอำนาจทางการเมืองของตนเอง เป็นการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน
- ระบอบประชาธิปไตยไม่ต้องการให้รัฐบาลมีความอ่อนแอ เพียงแต่จำกัดขอบเขตการใช้ อำนาจเท่านั้น ดังนั้นระบอบประชาธิปไตยอาจทำให้การตกลงในปัญหาระดับชาติเป็นไปได้ อย่างเชื่องช้า แต่เมื่อตกลงกันได้แล้ว ผู้นำจะมีอำนาจและความมั่นใจเต็มที่ในการ ดำเนินการ
- ผู้นำในระบอบประชาธิปไตยปฏิบัติหน้าที่ภายใต้หลักนิติธรรมที่กำหนดและจำกัดอำนาจ ของตนไว้อย่างชัดเจน

อำนาจนิติบัญญัติ (Legislative Power)

สมาชิกสภาที่มาจากการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยมีหน้าที่ต้องรับใช้ประชาชน คนเหล่านี้ทำหน้าที่ในหลายบทบาทซึ่งล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตย

- สถานิติบัญญัติที่มาจากการเลือกตั้งถือเป็นเวทีหลักสำหรับการพิจารณา การอภิปรายและการผ่านกฎหมายในระบอบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน สภาเหล่านี้ไม่ใช่สภาตรายางที่ทำหน้าที่เพียงอนุมัติการตัดสินใจของผู้นำแบบอำนาจนิยม
- อำนาจในการควบคุมตรวจสอบเปิดโอกาสให้ฝ่ายนิติบัญญัติ สามารถตั้งคำถามเรื่องการกระทำและการตัดสินใจของรัฐบาลได้อย่างเปิดเผย หรือไม่ก็ทำหน้าที่ตรวจสอบอำนาจของกระทรวงต่างๆ โดยเฉพาะในระบบประธานาธิบดีที่ระบบการปกครองนั้นได้แยกฝ่ายนิติบัญญัติออกจากฝ่ายบริหารอย่างชัดเจน
- ฝ่ายนิติบัญญัติอาจอนุมัติงบประมาณประจำปี จัดประชามติประจำปี ประเด็นเร่งด่วน และยื่นยันการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งในศาลและกระทรวงต่างๆ ในระบอบประชาธิปไตยบางประเทศนั้น คณะกรรมาธิการรัฐสภาจะจัดเวทีสำหรับผู้บัญญัติกฎหมายได้พิจารณาประเด็นปัญหาสำคัญของชาติ
- ฝ่ายนิติบัญญัติอาจสนับสนุนรัฐบาลที่อยู่ในอำนาจ หรืออาจทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านที่ทำหน้าที่เสนอนโยบายและโครงการที่เป็นทางเลือกอื่นๆ ฝ่ายนิติบัญญัติมีหน้าที่ต้องแสดงทัศนะของตนออกมาอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ก็ต้องทำงานภายใต้ขอบเขตจริยธรรมประชาธิปไตย นั่นคือการยอมรับความแตกต่าง การเคารพและการประนีประนอมเพื่อให้สามารถบรรลุได้ซึ่งข้อตกลงที่ยังประโยชน์ให้ประชาชนโดยรวมในที่สุด ไม่ใช่เฉพาะกลุ่มที่สนับสนุนตนเท่านั้น สมาชิกสภานิติบัญญัติแต่ละคนมีหน้าที่ต้องตัดสินใจว่าจะรักษาสมดุลอย่างไรระหว่างความอยู่ดีกินดีของประชาชนส่วนใหญ่กับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน
- ฝ่ายนิติบัญญัติมักจะให้โอกาสประชาชนในเขตของตนเรื่องร้องเรียนปัญหา และหาทางขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการ เพื่อการนี้ สมาชิกสภานิติบัญญัติจึงมักมีคณะทำงานหรือผู้ช่วยที่มีความรู้ความสามารถสำหรับทำงานด้านนี้โดยเฉพาะ

- ฝ่ายนิติบัญญัติระดับประเทศมักมาจากการเลือกตั้งหนึ่งในสองรูปแบบคือ ในประเทศที่มีการเลือกตั้งแบบใช้คะแนนเสียงข้างมาก (Plurality elections) จะถือว่าใครได้เสียงมากที่สุดเป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง” ในระบบแบบสัดส่วน (Proportional system) ที่มักใช้ในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยปกติผู้มีสิทธิออกเสียงจะลงคะแนนเลือกพรรค ไม่ใช่เลือกบุคคล และผู้แทนจะได้รับเลือกตามเปอร์เซ็นต์ของคะแนนเสียงที่พรรคได้รับ
- ระบบแบบสัดส่วนมักกระตุ้นให้เกิดพรรคเล็กๆ หลายพรรค ส่วนการเลือกตั้งแบบใช้คะแนนเสียงข้างมากจะส่งเสริมระบบที่มีพรรคการเมืองเพียงสองพรรค ภายใต้สองระบบนี้ผู้แทนจะมีการเจรจาต่อรอง การก่อตั้งแนวร่วม และการประนีประนอม ซึ่งทั้งหมดนี้คือเครื่องหมายของสภานิติบัญญัติในระบอบประชาธิปไตย
- ฝ่ายนิติบัญญัติมักเป็นแบบสองสภา โดยกฎหมายใหม่นั้นจะบังคับใช้ได้ก็ต่อเมื่อผ่านความเห็นชอบของสองสภาแล้วเท่านั้น

ฝ่ายตุลาการที่เป็นอิสระ

(An Independent Judiciary)

ผู้พิพากษาที่เป็นอิสระและเป็นมืออาชีพถือเป็นรากฐานของระบบศาลหรือที่เรียกว่าระบบตุลาการที่เป็นอิสระ เป็นกลาง และได้รับการประกันในรัฐธรรมนูญ ความเป็นอิสระเช่นนี้ไม่ได้หมายความว่าศาลสามารถตัดสินใจตามอำเภอใจ หากแต่เป็นการเปิดโอกาสให้ศาลตัดสินใจอย่างอิสระและเป็นไปตามกฎหมาย แม้ว่าการตัดสินใจนั้นจะขัดแย้งกับรัฐบาล หรือพรรคการเมืองที่มีอำนาจที่เกี่ยวข้องกับคดีนั้นก็ตาม

- ในระบอบประชาธิปไตย ความเป็นอิสระจากแรงกดดันทางการเมืองจากเจ้าหน้าที่และสภานิติบัญญัติที่มาจาก การเลือกตั้ง คือสิ่งที่รับประกันความเป็นกลางของผู้พิพากษา การพิพากษาในคดีใดๆก็ตามควรมีความเป็นกลาง และตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ความดีของบุคคล และการโต้แย้งที่ชอบด้วยกฎหมาย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยไม่มีการตั้งข้อจำกัดหรือได้รับอิทธิพลจากผู้มีผลประโยชน์ หลักการนี้ให้หลักประกันว่าประชาชนทุกคนจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน
- อำนาจของผู้พิพากษาในการทบทวนกฎหมายสาธารณชนและประกาศว่ากฎหมายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญคือสิ่งที่คอยควบคุมมิให้รัฐใช้อำนาจในทางมิชอบ แม้ว่ารัฐบาลจะถูกเลือกมาโดยได้รับคะแนนเสียงส่วนใหญ่จากประชาชนก็ตาม อย่างไรก็ตาม อำนาจดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ประชาชนเห็นว่าศาลมีความเป็นอิสระจริง และสามารถตัดสินใจตามบริบทกฎหมายได้จริง มิใช่ใช้เหตุผลทางการเมือง
- ไม่ว่าจะมาจากการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งก็ตาม ผู้พิพากษาจะต้องมีความมั่นคงในอาชีพ โดยมีหลักประกันตามกฎหมาย เพื่อให้ผู้พิพากษาจะสามารถตัดสินใจได้โดยมิต้องกังวลถึงแรงกดดันหรือกลัวการถูกรังแกโดยผู้มีอำนาจสูงกว่า ประชาสังคมตระหนักถึงความสำคัญของผู้พิพากษามืออาชีพ โดยการให้การยอมรับและค่าตอบแทนอย่างเพียงพอ
- ความเชื่อมั่นที่มีต่อความเป็นกลางของระบบศาลซึ่งมีภาพลักษณ์ว่าเป็น “หน่วยงานราชการที่ปลอดการเมือง” คือเหตุผลหลักที่ระบบศาลมีความแข็งแกร่งและมีความชอบธรรม

- อย่างไรก็ดี ศาลก็เหมือนกับสถาบันอื่นๆ คือ ไม่ได้รอดพ้นจากคำวิพากษ์วิจารณ์ การตรวจสอบ และคำตำหนิจากสาธารณชน เพราะเสรีภาพในการพูดนั้นทั้งประชาชนและผู้พิพากษามีอยู่อย่างเท่าเทียมกัน
- เพื่อเป็นหลักประกันเรื่องความเป็นกลางของศาล ระบบจริยธรรมของศาลกำหนดให้ผู้พิพากษาต้องหลีกเลี่ยงและไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ตนเองมีผลประโยชน์
- ในระบอบประชาธิปไตย ไม่มีใครสามารถปลดผู้พิพากษาออกได้เพราะเรื่องร้องเรียนเล็กน้อย หรือเพื่อสนองตอบเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากนักการเมือง แต่สามารถถูกปลดออกได้หากผู้พิพากษาก่อคดีอุกฉกรรจ์ หรือมีการละเมิดกฎหมายขั้นรุนแรง โดยต้องผ่านกระบวนการถอดถอน (ตั้งข้อหา) ที่ยาวนาน และยุ่งยากเสียก่อน และดำเนินคดี ไม่ว่าจะโดยฝ่ายนิติบัญญัติ หรือโดยคณะกรรมการของศาล
- ระบบยุติธรรมที่เป็นอิสระสร้างหลักประกันให้ประชาชนว่าการตัดสินของศาลจะอยู่บนพื้นฐานของกฎหมายและรัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง ไม่โอนอ่อนตามอำนาจใคร หรือถูกกดดันโดยเสียงส่วนใหญ่ ด้วยอำนาจที่เป็นอิสระนี้ ระบบยุติธรรมในระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นเสมือนกลไกในการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

รัฐธรรมนูญนิยม

(Constitutionalism)

รัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรบรรจุกฎหมายที่สำคัญที่สุดซึ่งประชาชนในประเทศยินยอมที่จะใช้ชีวิตภายใต้กฎหมายนี้ โดยได้กำหนดโครงสร้างของรัฐบาลไว้ด้วย ดังนั้นรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตยจึงมีพื้นฐานอยู่บนอุดมการณ์เรื่องเสรีภาพส่วนบุคคล สิทธิของชุมชน และขีดจำกัดการใช้อำนาจของรัฐบาล เป็นสิ่งที่ทำให้ประเทศมีกรอบในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

- รัฐธรรมนูญนิยมนั้นตระหนักว่าการปกครองที่เป็นประชาธิปไตยและมีความรับผิดชอบต่อประชาชนต้องมีการจำกัดการใช้อำนาจของรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ
- รัฐธรรมนูญกำหนดวัตถุประสงค์และความใฝ่ฝันของสังคม รวมทั้งสวัสดิภาพร่วมกันของประชาชน
- กฎหมายทุกฉบับต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ในระบอบประชาธิปไตย ระบบยุติธรรมที่เป็นอิสระเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถคัดค้านกฎหมายที่ตนเชื่อว่าจะไม่ชอบธรรมหรือขัดต่อรัฐธรรมนูญ และสามารถขออำนาจศาลเพื่อแก้ไขการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายของรัฐหรือเจ้าหน้าที่รัฐได้
- รัฐธรรมนูญให้กรอบสำหรับการใช้อำนาจของรัฐ กลไกในการใช้อำนาจ และขั้นตอนสำหรับการผ่านกฎหมายในอนาคต
- รัฐธรรมนูญให้คำจำกัดความของคำว่าพลเมือง และกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินว่าใครมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้บ้าง
- รัฐธรรมนูญก่อตั้งรากฐานทางการเมือง การบริหารและตุลาการของรัฐ รวมทั้งกำหนดโครงสร้างของฝ่ายนิติบัญญัติและศาล ข้อกำหนดในการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มาจากการเลือกตั้ง และวาระการดำรงตำแหน่งทางการเมืองสำหรับเจ้าหน้าที่เหล่านี้
- รัฐธรรมนูญกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐมนตรี รวมทั้งให้อำนาจรัฐในการเก็บภาษี และจัดตั้งกองกำลังแห่งชาติเพื่อป้องกันประเทศ
- ในระบบแบบสหพันธรัฐนั้น รัฐธรรมนูญกำหนดขอบเขตอำนาจให้กับรัฐบาลในระดับต่างๆ

- เนื่องจากรัฐธรรมนูญเขียนขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งในอดีต จึงต้องมีการแก้ไขให้เหมาะสมกับความต้องการของประชาชนที่อาจเปลี่ยนไปในอนาคต เนื่องจากความยืดหยุ่นที่จะทำให้สามารถแก้ปัญหาที่มีอาจคาดเดาหรือมองเห็นได้ล่วงหน้าในอนาคตนั้นมีความสำคัญยิ่ง รัฐธรรมนูญจึงเป็นเพียงหลักการกว้างๆ ในการปกครอง
- ปกติแล้วรัฐธรรมนูญมักประกอบด้วยสิทธิสองประเภทคือ สิทธิที่ถูกรักษา (negative right) และ สิทธิที่ต้องมี (affirmative right)
 - สิทธิที่ถูกรักษา (negative right) บอกรัฐบาลว่าอะไรที่รัฐไม่สามารถทำได้ สิทธินี้จำกัดอำนาจรัฐและป้องกันไม่ให้รัฐสร้างผลกระทบบางประการกับประชาชน ตัวอย่างเช่นรัฐต้องไม่เข้าไปจำกัดเสรีภาพในการพูด และจำกัดขีดความสามารถของประชาชนในการประท้วงอย่างสันติ และรัฐต้องไม่กักขังหน่วงเหนี่ยวประชาชนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
 - สิทธิที่ต้องมี (affirmative right) เป็นสิทธิที่บอกว่ารัฐต้องทำอะไรบ้าง รวมทั้งบอกประชาชนว่าพวกเขามีสิทธิอะไรบ้าง “สิทธิ” ดังกล่าวอาจครอบคลุมทั้งสิทธิด้านสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ซึ่งอยู่ในรูปแบบของการรับประกันของรัฐเช่น รัฐรับประกันการให้การศึกษาในระดับประถมและมัธยมต้นสำหรับเด็กหญิงและชาย หรือการรับประกัน“ความเป็นอยู่ที่ดี” ให้กับประชาชนที่เกษียณอายุ หรือการรับประกันการมีงานทำและการรับประกันสุขภาพให้กับประชาชนทุกคน

เสรีภาพในการพูด

(Freedom of Speech)

เสรีภาพในการพูดและการแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะประเด็นทางการเมือง และประเด็นสาธารณะอื่นๆ เปรียบเหมือนเส้นเลือดที่หล่อเลี้ยงระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยไม่ควมคุมเนื้อหาสาระการ แสดงความคิดเห็นทั้งในรูปของการพูดและการเขียนส่วนใหญ่ ทำให้ระบอบประชาธิปไตยเต็มไปด้วยแนวความคิดและความเห็นที่แตกต่างกัน

ตามที่นักทฤษฎีระบอบประชาธิปไตยว่าไว้ การ ได้เถียงอย่างเสรีและเปิดกว้างจะนำไปสู่ทางเลือกที่ดีที่สุด และทำให้เราหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดร้ายแรงได้มากกว่า

- ระบอบประชาธิปไตยนั้นต้องพึ่งพาประชาชนที่มีการศึกษามีความรู้ เป็นผู้ซึ่งสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ทำให้สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆของสังคมได้อย่างเต็มที่เท่าที่จะเป็นไปได้ และสามารถตำหนิเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือนโยบายที่ไม่เฉลียวฉลาดหรือ กดขี่ ประชาชนและผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งตระหนักดีว่าระบอบประชาธิปไตยขึ้นอยู่กับ การที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลหรือความเห็นที่ยังไม่ผ่านการคัดกรองมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
- สำหรับประชาชนที่เสรีซึ่งต้องการปกครองตนเอง พวกเขาต้องสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดเผยต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการเขียน
- หลักการเรื่องเสรีภาพในการพูดนี้ควรได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ โดยต้องป้องกันมิให้ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติเข้ามาตรวจพิจารณา
- การคุ้มครองเสรีภาพในการพูดหรือที่เรียกว่า สิทธิที่ถูกจำกัด (Negative right) เป็น มาตรการง่าย ๆ ที่ห้ามรัฐบาลจำกัดเสรีภาพในการพูด ซึ่งต่างจากมาตรการ โดยตรงที่กำหนดไว้ ในสิทธิที่ต้องมี (Affirmative right) ส่วนใหญ่แล้วผู้มีอำนาจในระบอบประชาธิปไตยจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับ การแสดงความคิดเห็นในรูปของการพูดและการเขียนในสังคม
- การเดินขบวนเป็นสนามทดสอบในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นสิทธิในการชุมนุมอย่างสงบจึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีบทบาทสำคัญต่อการใช้เสรีภาพในการพูด ประชาสังคมทำให้ ประชาชนมี โอกาส ได้เถียงกันอย่างปัญญาชนในประเด็นที่ทั้งสองฝ่ายมีความเห็นขัดแย้งกันอย่างรุนแรง

- เสรีภาพในการพูดเป็นสิทธิพื้นฐาน แต่ก็มีใช้สิทธิได้ขาด และไม่สามารถนำไปอ้างเป็นเหตุผลในการกระทำรุนแรง การพูดให้ร้าย การหมิ่นประมาท การล้มล้างระบบ หรือเสนอเรื่องหยาบโหลนแต่อย่างใด โดยทั่วไปแล้ว ประเทศประชาธิปไตยมักจะต้องเห็นภัยอันตรายในระดับสูงก่อนที่จะสั่งห้ามการแสดงความคิดเห็นที่อาจก่อให้เกิดความรุนแรง หรือเป็นการให้ร้ายผู้อื่น ล้มล้างรัฐบาลระบอบประชาธิปไตย หรือส่งเสริมพฤติกรรมลามกอนาจารนั้น ประเทศประชาธิปไตยส่วนใหญ่ยังห้ามการพูดที่ยุยงให้เกิดการใช้ความรุนแรงระหว่างผิวและชาติพันธุ์ด้วย
- ความท้าทายของระบอบประชาธิปไตยเป็นเรื่องของการสร้างสมดุล นั่นคือ การพยายามปกป้องเสรีภาพในการพูดและการชุมนุมในขณะเดียวกันก็ต้องต่อต้านการแสดงความคิดเห็นที่นำไปสู่ความรุนแรง การขู่คุกคาม หรือการล้มล้างการปกครองได้

ความรับผิดชอบของรัฐ

(Government Accountability)

ความรับผิดชอบของรัฐหมายความว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ว่าจะมาจากการเลือกตั้งหรือไม่ก็ตาม มีหน้าที่ต้องอธิบายการตัดสินใจและการกระทำของตนต่อประชาชน ความรับผิดชอบของรัฐจะเกิดขึ้นได้ด้วยการใช้กลไกหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นกลไกในด้านการเมือง กฎหมาย และการบริหาร ซึ่งออกแบบมาเพื่อป้องกันการฉ้อราษฎร์บังหลวง และเพื่อเป็นหลักประกันว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะยังคงสามารถตอบคำถามและสามารถเข้าถึงได้โดยประชาชนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้บริการด้วย

- กลไกหลักที่จะทำให้รัฐมีความรับผิดชอบคือ การเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรม ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและการเลือกตั้งบังคับให้ข้าราชการทางการเมืองต้องรับผิดชอบต่อผลงาน และเปิดโอกาสให้กับผู้แข่งขันได้เสนอนโยบายทางการเมืองที่เป็นทางเลือกอื่นๆ ให้กับประชาชน เพราะหากผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งไม่พอใจผลการทำงานของนักการเมืองในปัจจุบัน ก็สามารถเลือกที่จะไม่ออกเสียงให้เจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งอีกเมื่อวาระการดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สิ้นสุดลง
- ขอบเขตที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีความรับผิดชอบทางการเมืองขึ้นอยู่กับว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมาจากการเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง และสามารถลงเลือกตั้งได้บ่อยเพียงใด และสามารถดำรงตำแหน่งได้กี่สมัย
- กลไกทางกฎหมายที่ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีความรับผิดชอบประกอบไปด้วย รัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฤษฎีกา กฎระเบียบ ประมวลกฎหมาย และเครื่องมือทางกฎหมายอื่นๆ ที่บัญญัติถึงกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทำอะไรหรือทำอะไรไม่ได้ และประชาชนจะทำอะไรได้บ้าง หากพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความประพฤติไม่น่าพึงพอใจ
- ตุลาการที่มีความอิสระเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จในการทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความรับผิดชอบ เพราะเป็นเวทีที่ประชาชนสามารถร้องเรียนกล่าวหาทางการได้
- กลไกทางกฎหมายที่จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีความรับผิดชอบรวมถึง

- กฎหมายว่าด้วยจริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งระบุถึงการปฏิบัติซึ่งไม่สามารถยอมรับได้
- กฎหมายว่าด้วยผลประโยชน์ทับซ้อนและการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน ซึ่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องเปิดเผยที่มาของรายได้และทรัพย์สิน เพื่อที่ประชาชนจะสามารถประเมินได้ว่าผลประโยชน์ทางการเงินอาจมีอิทธิพลต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเหล่านั้น
- “กฎหมายเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” เปิดโอกาสให้สื่อและประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นบันทึกและเอกสารประกอบการประชุมของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้
- ข้อกำหนดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน กำหนดให้ในการตัดสินใจของรัฐบางประเภทนั้นต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
- การตรวจสอบโดยฝ่ายตุลาการ เปิดโอกาสให้ฝ่ายตุลาการมีอำนาจในการทบทวนการตัดสินใจและการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานของรัฐ
- กลไกด้านบริหารที่จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีความความรับผิดชอบรวมถึงสำนักงานภายในหน่วยงานหรือกระทรวงและหลักปฏิบัติในกระบวนการบริหารที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันว่าการตัดสินใจและการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นไปเพื่อประโยชน์สำหรับประชาชนอย่างแท้จริง
- กลไกด้านบริหารมีองค์ประกอบดังนี้
 - ผู้ตรวจการประจำหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรับเรื่องร้องทุกข์และแก้ปัญหาให้ประชาชน
 - ผู้ตรวจเงินอิสระที่จะทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ เพื่อตรวจสอบการใช้จ่ายเงินไปในทางมิชอบ
 - ศาลปกครองที่รับเรื่องร้องทุกข์จากประชาชนที่ประสบปัญหาจากการตัดสินใจของรัฐ
 - กฎด้านจริยธรรมที่ปกป้องผู้ที่เปิดโปงเกี่ยวกับการฉ้อราษฎร์บังหลวงหรือการใช้อำนาจในทางมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐจากการถูกแก้แค้น

การเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรม

(Free and fair elections)

การเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรมเปิดโอกาสให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในระบอบประชาธิปไตย สามารถกำหนดรูปแบบของรัฐบาล และทิศทางนโยบายในอนาคตของรัฐบาลของประเทศของตน

- การเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรมเพิ่มโอกาสการถ่ายโอนอำนาจการปกครองอย่างสันติ เพราะจะเป็นประหนึ่งหลักประกันที่ช่วยให้ผู้ที่พ่ายแพ้การเลือกตั้งยอมรับผลของการเลือกตั้งและยอมถ่ายโอนอำนาจไปสู่รัฐบาลใหม่อย่างราบรื่น
- การเลือกตั้งโดยลำพังไม่อาจเป็นหลักประกันของระบอบประชาธิปไตยได้ เนื่องจากเผด็จการอาจดึงทรัพยากรของรัฐมาเปลี่ยนแปลงกระบวนการเลือกตั้งได้
- การเลือกตั้งเสรีและยุติธรรมต้องการปัจจัยดังต่อไปนี้
 - ขนทุกชั้น ไม่ว่าจะชายและหญิงต้องมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอย่างเท่าเทียมกัน ระบอบประชาธิปไตยไม่มีการจำกัดสิทธิดังกล่าวสำหรับชนกลุ่มน้อยหรือผู้พิการ หรือให้สิทธิเลือกตั้งแก่ผู้มีการศึกษา หรือเป็นเจ้าของทรัพย์สินเท่านั้น
 - เสรีภาพในการลงทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง หรือเป็นผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง
 - เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ระบอบประชาธิปไตยมิได้ห้ามผู้สมัครหรือพรรคการเมืองวิพากษ์วิจารณ์เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในตำแหน่ง
 - ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีโอกาสมากมายในการได้รับข่าวสารที่น่าเชื่อถือจากสื่อที่เสรี
 - เสรีภาพในการชุมนุมทางการเมืองและการรณรงค์หาเสียง
 - กฎระเบียบที่กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องอยู่ห่างจากหน่วยเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่หน่วยเลือกตั้ง อาสาสมัคร เจ้าหน้าที่นับคะแนน และเจ้าหน้าที่สอดส่องการเลือกตั้งจากต่างประเทศอาจช่วยเหลือผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งได้ แต่ต้องไม่มีการชี้นำใดๆ

- ระบบจัดการเลือกตั้งและระบบตรวจสอบผลการเลือกตั้งที่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งต้องได้รับการอบรมมาอย่างดีและเป็นอิสระทางการเมือง หรือผู้ที่กำกับดูแลการเลือกตั้งต้องเป็นตัวแทนจากพรรคการเมือง
 - การเข้าถึงหน่วยเลือกตั้ง การจัดพื้นที่การลงคะแนนที่มีความเป็นส่วนตัว กล่องใส่บัตรลงคะแนนที่มีความแข็งแรงแน่นหนา และการนับคะแนนที่โปร่งใส
 - บัตรลงคะแนนที่เป็นความลับ การลงคะแนนที่เป็นความลับช่วยป้องกันไม่ให้ผู้ลงคะแนนมีปัญหากับผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งในกรณีที่เลือกฝ่ายตรงข้าม
 - มาตรการทางกฎหมายที่ต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้ง ต้องมีกฎหมายที่มีผลบังคับใช้เพื่อป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง (เช่นการนับคะแนนซ้ำ คะแนนผี เป็นต้น)
 - ต้องมีกลไกและขั้นตอนการนับคะแนนใหม่และขั้นตอนการอุทธรณ์ เพื่อตรวจสอบกระบวนการเลือกตั้ง เพื่อเป็นหลักประกันว่าการเลือกตั้งเป็นไปอย่างเหมาะสม
- วิธีการลงคะแนน แตกต่างกันไปแล้วแต่ประเทศ และแม้ในประเทศเดียวกันก็ยังคงแตกต่างกัน
- การลงคะแนนโดยใช้บัตรเลือกตั้ง ผู้ลงคะแนนกาเครื่องหมายหรือเจาะบัตรเลือกผู้สมัคร
 - บัตรเลือกตั้งติดภาพผู้สมัครหรือสัญลักษณ์พรรคการเมือง เพื่อที่พลเมืองที่ไม่รู้หนังสือจะได้ลงคะแนนได้ถูกต้อง
 - ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ลงคะแนนเลือกผู้สมัครโดยการเลือกบนจอแบบสัมผัสหรือกดปุ่มเลือก
 - บัตรเลือกตั้งสำหรับผู้ที่ไม่สามารถไปเลือกตั้งในวันจริงได้ เปิดโอกาสให้เลือกก่อนวันเลือกตั้งจริง

เสรีภาพทางศาสนา

(Freedom of Religion)

ประชาชนทุกคนมีเสรีภาพที่จะเลือกมีความเชื่อในศาสนา เสรีภาพทางศาสนา ประกอบด้วยสิทธิในการทำพิธีตามลำพัง หรือกับผู้อื่น ทั้งในสถานที่สาธารณะ หรือในที่ส่วนตัว รวมทั้งสามารถเข้าร่วมพิธี ปฏิบัติและสั่งสอนโดยไม่ต้องเกรงกลัวว่าจะถูกลงโทษจากรัฐบาล หรือชนกลุ่มอื่นๆ ในสังคม

- ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการประกอบพิธีกรรม หรือร่วมพิธีกรรมที่เกี่ยวกับความเชื่อหรือศาสนา และก่อตั้ง และทำนุบำรุงสถานที่เพื่อการนี้
- เช่นเดียวกับสิทธิมนุษยชนพื้นฐานอื่นๆ รัฐไม่ได้เป็นผู้สร้างหรือให้เสรีภาพทางศาสนาไม่ แต่รัฐทุกรัฐควรให้การคุ้มครองสิทธินี้ ระบอบประชาธิปไตยมักมีบทบัญญัติต่างๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองเสรีภาพทางศาสนาในรัฐธรรมนูญของตน
- แม้ว่าในระบอบประชาธิปไตยในหลายประเทศได้แยกศาสนาออกจากรัฐอย่างเด็ดขาด แต่ ค่านิยมต่างๆ ของรัฐและศาสนาไม่ได้ขัดต่อกัน
- ในระบอบประชาธิปไตย ปกติแล้วจะไม่มีหน่วยงาน หรือองค์กรกำกับดูแลเพื่อศาสนกิจ โดยเฉพาะ แม้ว่ารัฐจะกำหนดให้ศาสนสถานและกลุ่มศาสนาต้องจดทะเบียนเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการบริหารหรือเพื่อการเก็บภาษีก็ตาม
- รัฐบาลที่ให้การคุ้มครอง เสรีภาพทางศาสนามักจะคุ้มครองเสรีภาพด้านอื่นๆ ที่จำเป็น สำหรับเสรีภาพทางศาสนาด้วย เช่น เสรีภาพในการพูดและเสรีภาพในการชุมนุม
- ระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงตระหนักว่าต้องการพินความแตกต่างในการนับถือศาสนา ของบุคคล และถือเป็นบทบาทสำคัญของรัฐบาลที่จะทำหน้าที่ปกป้องสิทธิในการเลือกนับถือศาสนา แม้ในกรณีที่ประเทศสนับสนุนศาสนาใดศาสนาหนึ่ง นอกจากนี้ระบอบประชาธิปไตยยัง
 - ไม่เข้าไปกำหนดเนื้อหาสาระของสิ่งพิมพ์ การศึกษา และคำสอนทางศาสนา
 - เคารพสิทธิของบิดามารดาที่จะชี้นำบุตรเกี่ยวกับการศึกษาศาสนา
 - ห้ามการยุยงให้เกิดความรุนแรงต่อผู้อื่นโดยอ้างศาสนา
 - ให้ความคุ้มครองสมาชิกชนกลุ่มน้อยทางเชื้อชาติ ศาสนา หรือภาษา
 - เปิดโอกาสให้ประชาชนได้หยุดทำงานในวันหยุดสำคัญทางศาสนาของตน

- เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างศาสนา เพื่อแสวงหาจุดยืนร่วมกันในประเด็นปัญหาต่างๆ และทำงานร่วมกันเพื่อแก้ไขสิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับประชาชนทั่วประเทศ
- ให้เสรีภาพแก่เจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่ขององค์กรศาสนา องค์กรเอกชน และผู้สื่อข่าวเข้าไปสอบสวนรายงานเกี่ยวกับถูกรังแกเนื่องจากเหตุผลด้านศาสนา
- เคารพสิทธิขององค์กรด้านศาสนาในการมีส่วนร่วมและสร้างประโยชน์ต่อสังคมได้อย่างเสรี หรือเปิดโรงเรียนศาสนา โรงพยาบาล และสถานสงเคราะห์คนชรา และดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมได้

สิทธิสตรีและเด็ก

(The Rights of Women and Girls)

การเลือกปฏิบัติต่อสตรีแสดงว่ามีกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่ทำให้เกิดการแบ่งแยก กีดกัน หรือจำกัดสิทธิของประชาชนเพียงเพราะความแตกต่างทางเพศ

- ระบอบประชาธิปไตยควรมุ่งปกป้องคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็ก ส่งเสริมให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมในสังคมและรัฐบาลในทุกด้าน ตลอดจนเปิดโอกาสให้สตรีแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี
- สิทธิทางกฎหมายของสตรีรวมถึงการมีตัวแทนที่เป็นสตรีในจำนวนที่เท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย และการที่สตรีสามารถเข้าถึงทรัพยากรด้านกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน
 - ต้องมีการระบุสิทธิสตรีให้ชัดเจน ความคลุมเครือในสถานะทางกฎหมายของสตรียังเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักของความยากจนที่เกิดขึ้นทั่วโลก
 - สตรีควรมีสิทธิเป็นเจ้าของทรัพย์สินและรับมรดก
 - สตรีควรมีส่วนร่วมในการร่างและใช้รัฐธรรมนูญและกฎหมาย
- สิทธิทางการเมืองของสตรีรวมถึงสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง การลงรับสมัครเลือกตั้งในตำแหน่งทางการเมือง เข้าร่วมในรัฐบาล และจัดตั้งองค์กรทางการเมือง
 - ระบอบประชาธิปไตยควรส่งเสริมโครงการด้านประชาสังคม ทั้งของราชการและองค์กรเอกชน ที่ให้ความรู้สตรีเกี่ยวกับการออกเสียงเลือกตั้ง และฝึกอบรมทักษะการณรงค์หาเสียงและกระบวนการด้านนิติบัญญัติ
 - การเคลื่อนไหวของสตรีในทุกระดับของประชาสังคมและรัฐบาลช่วยสร้างความเข้มแข็งให้ระบอบประชาธิปไตย
- สตรีและเด็กควรได้รับการศึกษาอย่างน้อยในระดับประถมศึกษา และไม่ควรถูกกีดกันไม่ให้เข้าศึกษาหรือสอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา
- สิทธิทางเศรษฐกิจช่วยให้สตรีสามารถควบคุมสินทรัพย์ทางเศรษฐกิจ และไม่ต้องเผชิญกับต่อการมีความสัมพันธ์ทางเพศที่มีความเสี่ยงสูง หรือถูกกดขี่ สิทธิดังกล่าวได้แก่
 - โอกาสในการได้รับการจ้างงานที่เท่าเทียมกับผู้ชาย
 - ได้รับความคุ้มครองจากการถูกเลิกจ้างเพราะตั้งครรภ์ หรือสมรส
 - สิทธิในการเข้าร่วมโครงการต่างๆ เช่นสินเชื่อผู้ประกอบการขนาดเล็ก และการฝึกอาชีพที่จะสร้างรายได้ให้สตรี

- สิทธิในการได้รับค่าจ้างและการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในการจ้างงาน และการได้รับการเคารพในที่ทำงาน
- ระบอบประชาธิปไตยควรมุ่งที่จะสร้างหลักประกันด้านสุขภาพและสวัสดิภาพของสตรีและเด็ก และให้โอกาสสตรีและเด็กอย่างเท่าเทียมในการเข้าถึงโครงการต่างๆ เช่น
 - สวัสดิการด้านสาธารณสุขพื้นฐาน การป้องกันโรคและการฝากครรภ์
 - การป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี การปรับปรุงคุณภาพการดูแลรักษาพยาบาล การดูแลผู้ติดเชื้อ การลดโอกาสการติดเชื้อจากแม่สู่ลูก
 - การต่อต้านการค้ามนุษย์ที่ล่อลวงหรือบังคับสตรีและเด็กเพื่อให้ทำงานเป็นโสเภณีหรือเป็นคนรับใช้ในบ้าน
 - การต่อต้านธุรกิจท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์ด้านเพศซึ่งมักแสวงประโยชน์จากสตรีและเด็ก
 - ให้การศึกษาประชาชนเกี่ยวกับผลพวงทางสังคมและสุขภาพจากการแต่งงานเมื่ออายุน้อยเกินไป
 - ส่งเสริมองค์กรที่ช่วยเหลือเหยื่อ ได้แก่ ศูนย์ช่วยเหลือสตรีและเด็กจากการทารุณกรรมและข่มขืน
 - ให้การฝึกอบรมตำรวจ ทนาย ผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์เพื่อลดความรุนแรงในครอบครัว
 - กำจัดการขลิบอวัยวะเพศสตรี

การปกครองโดยการเป็นพันธมิตรและการประนีประนอม (Governing by Coalitions and Compromise)

สังคมทุกสังคมล้วนแล้วแต่ประกอบด้วยพลเมืองที่มีความคิดเห็นหลากหลายแตกต่างกันไปในเรื่องที่มีความสำคัญต่อประชาชนโดยรวม สังคมระบอบประชาธิปไตยที่เปิดกว้าง ต่างตระหนักดีว่าเรื่องนี้เป็นผลประโยชน์ของชาติ ดังนั้นระบอบประชาธิปไตยจึงส่งเสริมการยอมรับในความแตกต่างทางความคิดเห็นเหล่านี้

- การปกครองระบอบรัฐธรรมนูญจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าใจอย่างถ่องแท้ว่า การจะหาคำตอบที่ “ถูก” หรือ “ผิด” ที่แน่นอนสำหรับปัญหาที่มีความซับซ้อนนั้นเป็นเรื่องยาก และการตีความหลักการของระบอบประชาธิปไตยและปัญหาเร่งด่วนของสังคมของแต่ละคนก็แตกต่างกัน
- เสรีภาพในการชุมนุม และเสรีภาพของสื่อ ส่งเสริมให้มีการโต้เถียงและการแลกเปลี่ยนทางความคิด การเปิดกว้างนี้เปิดโอกาสให้รัฐบาลสามารถระบุปัญหาและเปิดโอกาสให้กลุ่มต่างๆ ได้มาพบกันและแก้ไขปัญหาความแตกต่างดังกล่าว (ในภาคเอกชน คำว่า “ตลาดความคิด” ก็มีความหมายในทำนองเดียวกันนี้ คือเปิดโอกาสสำหรับการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และการลงทุน ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ)
- การรวมตัวเป็นพันธมิตรเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มผลประโยชน์ หรือพรรคการเมืองรวมตัวกันเพื่อประโยชน์ร่วมกันบางอย่าง แม้ว่าอาจจะมีความเห็นขัดแย้งกันอย่างมากในเรื่องอื่นๆ ก็ตาม การประนีประนอมในการตัดสินใจที่สำคัญทำให้รัฐบาลสามารถปกครองประเทศได้
- ฝ่ายนิติบัญญัติในระบอบประชาธิปไตยต้องพึงแนวร่วมเพื่อผ่านกฎหมายต่างๆ
 - ในระบบการเมืองแบบรัฐสภา กลุ่มการเมืองรวมตัวกันเป็นพันธมิตรกับกลุ่มอื่นๆ เพื่ออุดมการณ์และจัดตั้งรัฐบาล
 - ในระบบการเมืองแบบประธานาธิบดี ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถลงมติซึ่งบางครั้งอาจไม่เป็นไปตามมติพรรคในประเด็นที่ตนเองหรือฐานเสียงเห็นว่าต้องแก้ปัญหา หรือในประเด็นที่ฐานเสียงเห็นว่าสำคัญมาก
- การเป็นพันธมิตรมักหมายถึงการที่พรรคการเมืองต้องยอมละทิ้งความเห็นที่แตกต่างไว้ชั่วคราวเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายหลักได้

- เนื่องจากรัฐบาลผสมประกอบด้วยพรรคการเมืองต่างๆ ที่บางครั้งมีความเห็นแตกต่างกัน ดังนั้นจึงมีโอกาที่จะมีการยุบรัฐบาล ในบางประเทศถือเป็นเรื่องธรรมดาที่พรรคที่มีเสียงข้างมากอาจจัดตั้งรัฐบาลและยุบรัฐบาลหลายครั้งหลายหนในปีเดียว

บทบาทขององค์กรเอกชน

(The Role of Nongovernmental Organizations)

ในระบอบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนธรรมดาที่มีสิทธิที่จะจัดตั้งองค์กรอิสระขึ้นมาเพื่อสนองตอบความต้องการของชุมชน หรือประเทศชาติ หรือเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านการทำงานของรัฐบาล องค์กรเหล่านี้เรียกกันว่า องค์กรเอกชน หรือเอ็นจีโอ เพราะไม่ได้เป็นหน่วยงานของรัฐนั่นเอง

- องค์กรเอกชนเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมพัฒนาสังคมโดยการอุทิศตน ให้การศึกษา และระดมความสนใจเกี่ยวกับปัญหาที่สำคัญ รวมทั้งตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน
- องค์กรเอกชนเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีภูมิหลังหลากหลาย ได้เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน และพัฒนาทักษะ สัมพันธภาพและความเชื่อใจ ซึ่งจำเป็นต่อการปกครองที่ดี
- องค์กรเอกชนสนองตอบความต้องการต่างๆ ของประชาชนอย่างหลากหลาย องค์กรเอกชนอาจทำหน้าที่ให้บริการด้านสังคม อุทิศตนเองเพื่อสิ่งแวดล้อมหรือมาตรฐานการครองชีพ หรือเป็นตัวเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางประชาธิปไตย
- องค์กรเอกชนมักเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของประชาชน ที่อาจถูกละเลยไปในการอภิปรายด้านนโยบาย องค์กรเอกชนมักเปิดประเด็นสาธารณะเพื่อประชาชนในทุกชนชั้น เศรษฐกิจและสังคม ทั้งสตรีและชนกลุ่มน้อย
- ทูตสนับสนุนองค์กรเอกชนมักมาจากการบริจาคของบุคคลทั่วไป จากกองทุนเอกชนหรือกองทุนการกุศล บริษัท สถาบันศาสนา สถาบันระหว่างประเทศ องค์กรเอกชนอื่นๆ การขายสินค้าหรือบริการ และแม้กระทั่งจากรัฐบาลเอง
- มีบ่อยครั้งที่รัฐบาลและองค์กรเอกชนอาจทำงานร่วมกันแบบหุ้นส่วน องค์กรเอกชนมักมีความเชี่ยวชาญในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น และมีบุคลากรที่จะทำงานตามโครงการที่ได้รับงบประมาณจากรัฐบาล
- องค์กรเอกชน อาจมีสายสัมพันธ์ทางการเมือง หรืออาจก่อตั้งขึ้นตามอุดมการณ์ของพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่ง และพยายามมุ่งสู่เป้าหมายเพื่อประโยชน์ของประชาชน ไม่ว่าจะ เป็นองค์กรเอกชนในรูปแบบใดก็ตาม องค์กรเอกชนควรทำงานโดยอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐน้อยที่สุด

- องค์กรเอกชนพัฒนาโครงการในระดับท้องถิ่นและระดับสากลในทุกด้านที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย อาทิ
 - สิทธิมนุษยชน โดยการส่งเสริมมาตรฐานสากล และสอดส่องดูแลมิให้มีการละเมิดสิทธิและการกดขี่
 - หลักนิติธรรม โดยให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิของตน และรณรงค์ให้มีการปฏิรูปกฎหมาย โดยให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายที่มีต้นทุนต่ำหรือไม่เสียค่าใช้จ่าย
 - การมีส่วนร่วมของสตรี โดยการเตรียมความพร้อมสตรีสำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการปกป้องสตรีจากการถูกกีดกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
 - การให้การศึกษาแก่พลเรือน โดยโครงการให้การศึกษาที่เน้นบทบาทของประชาชนในสังคมประชาธิปไตยที่มีความหลากหลาย
 - เสรีภาพของสื่อ โดยส่งเสริมสื่อที่เป็นอิสระ จัดฝึกอบรมสื่อ และกำหนดมาตรฐานจรรยาบรรณสื่อ
 - การพัฒนาพรรคการเมือง โดยสอดส่องดูแลการเลือกตั้งโดยผู้สังเกตการณ์ท้องถิ่นที่ได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดี และมาตรการส่งเสริมให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งมาลงคะแนน
 - ความรับผิดชอบของรัฐ โดยการวิเคราะห์นโยบายและทำหน้าที่เป็นสุนัขเฝ้าบ้านเพื่อตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล

การศึกษาและระบอบประชาธิปไตย

(Education and Democracy)

การศึกษาเป็นสิทธิมนุษยชนสากล และยังเป็นหนทางที่จะได้มาซึ่งสิทธิมนุษยชนอื่นๆ การศึกษาเป็นเครื่องมือในการให้อำนาจทางเศรษฐกิจและสังคม ด้วยการลงนามในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ประเทศต่างๆ ในโลกต่างเห็นว่าประชาชนทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

- ทุกสังคมมีการส่งต่อหรือถ่ายทอดอุปนิสัยของจิตใจ ธรรมเนียมปฏิบัติในสังคม วัฒนธรรม และอุดมคติจากคนรุ่นหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง มีความเชื่อมโยงโดยตรงระหว่างการศึกษาและค่านิยมประชาธิปไตย ในสังคมประชาธิปไตย เนื้อหาและแนวทางปฏิบัติทางการศึกษาช่วยสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย
- กระบวนการสืบทอดด้านการศึกษามีความสำคัญในระบอบประชาธิปไตย เพราะระบอบประชาธิปไตยที่มีประสิทธิภาพมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีรูปแบบของรัฐบาลที่วิวัฒนาการอย่างต่อเนื่องซึ่งต้องการวิธีคิดที่เป็นอิสระจากประชาชน ด้วยเหตุนี้โอกาสการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและการเมืองในทางที่ดีจึงอยู่ในมือของประชาชน ดังนั้นรัฐบาลจึงไม่ควรมองว่าการศึกษาเป็นเพียงเครื่องมือในการควบคุมข้อมูลข่าวสาร และปลูกฝังความคิดของตนกับนักเรียนเท่านั้น
- รัฐบาลพึงให้คุณค่าและทุ่มเททรัพยากรให้กับการศึกษา เท่าๆ กับการคุ้มครองประชาชน
- การรู้หนังสือทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์และหนังสืออยู่ตลอดเวลา ประชาชนที่ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองจะช่วยพัฒนาระบอบประชาธิปไตยได้ดีกว่า
- ระบบการศึกษาในระบอบประชาธิปไตยต้องไม่กีดกันประชาชนจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเมืองและรูปแบบการปกครองอื่นๆ ระบอบประชาธิปไตยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักโต้แย้งด้วยเหตุผล โดยอาศัยการค้นคว้าข้อมูล และความเข้าใจในประวัติศาสตร์อย่างถ่องแท้
- กลุ่มศาสนาและกลุ่มภาคเอกชนมีเสรีภาพในการก่อตั้งโรงเรียน ส่วนบิดามารดาอาจเลือกสอนหนังสือบุตรของตนที่บ้านได้
- โรงเรียนของรัฐต้องเปิดกว้างสำหรับประชาชนทุกคน ไม่ว่าประชาชนผู้นั้นจะมีภูมิหลังด้านเชื้อชาติ หรือนับถือศาสนาอะไร ไม่ว่าจะเป็นเพศใด หรือมีความพิการหรือไม่

- ควรมีการสอนแบบแผน ธรรมเนียมปฏิบัติแบบประชาธิปไตยให้ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักและเข้าใจในบทบาทหน้าที่และโอกาสของเสรีชน
- การศึกษาสำหรับประชาชนในระบอบประชาธิปไตยครอบคลุมถึงความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของชาติและโลก รวมทั้งหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยด้วย
- หลักสูตรในโรงเรียนในระบอบประชาธิปไตยประกอบด้วยประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วรรณคดี ปรัชญา กฎหมาย ศิลปะ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนทุกคน ไม่ว่าหญิงหรือชาย
- นักเรียนนักศึกษาควรมีเสรีภาพในการจัดตั้งชมรมและทำกิจกรรม โดยอาจนำหลักปฏิบัติในระบอบประชาธิปไตยมาลองปฏิบัติดู เช่น
 - นักศึกษาทดลองจัดตั้งรัฐบาลเพื่อจะได้สัมผัสกระบวนการประชาธิปไตย
 - การจัดการเลือกตั้งหลอกๆ เพื่อช่วยสอนนักศึกษาในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน และส่งเสริมให้พวกเขามีนิสัยการเลือกตั้งคิดตัวไปตลอดชีวิต
 - หนังสือพิมพ์ของโรงเรียนสอนนักศึกษาเรื่องบทบาทของสื่อเสรี และการทำหน้าที่สื่อมวลชนที่มีความรับผิดชอบ
 - ชมรมนักเรียนนักศึกษาช่วยเชื่อมโยงพวกเขากับชุมชนภายนอกที่ใหญ่กว่า